

پایگاه اسناد تاریخی خارج از دانشگاه

گزارش ارزیابی و بررسی اسناد دانشگاه رازی در سازمان اسناد و آرشیو ملی ایران

جهت مرکز مطالعات تاریخی، اسناد، مدارک، آرشیو و موزه دانشگاه رازی

مقدمه:

یکی از مهم ترین اقدامات انجام شده مرکز مطالعات تاریخی، اسناد، مدارک، آرشیو و موزه دانشگاه رازی، تهیه و جمع آوری اسناد مربوط به دانشگاه از سایر سازمان ها و نهادهای مربوطه می باشد. از این رو به جستجو اسناد تاریخی دانشگاه رازی در آرشیوهای مذکور پرداخته شد. این کار همزمان با شروع به کار فعالیت های مرکز از اواخر مرداد ماه ۱۳۹۹، با جستجو در پایگاه داده سازمان اسناد و آرشیو ملی کشور آغاز شد. بیشترین تعداد اسناد در ارتباط با دانشگاه رازی در مراکز مختلف این سازمان در نقاط مختلف کشور از جمله: مرکز اسناد و کتابخانه ملی غرب کشور در همدان، مرکز اسناد و کتابخانه ملی مرکز فارس و نگهداری می شوند. اسناد درخواستی به شیوه زیر گردآوری شده اند:

مرحله اول جستجوی واژگان کلیدی: در این مرحله واژه‌ها براساس مطالعات اولیه، توصیفگر و واژگان کلیدی برای جستجو انتخاب شدند. مهمترین واژگان برای جستجو عبارت بودند از: دانشگاه رازی، دانشگاه علوم کرمانشاهان، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه رازی، فریدون معتمد وزیری و ... مورد جستجو قرار گرفتند. **مرحله دوم: ثبت شناسنه و شماره بازیابی:** عنوان، شماره بازیابی و شناسه بازیابی، سال سند، تعداد برگ و صفحه در برگه‌ای جداگانه یادداشت شده اند.

مرحله سوم، مرتب سازی: پس از استخراج و دریافت فهرست اطلاعات تاریخی، فهرست موارد مذکور به ترتیب سال (از قدیمی ترین به جدیدترین) و شماره اسناد (بازیابی و شناسه) مرتب شده اند.

مرحله چهارم انتقال به برگه درخواست: پس از تنظیم تاریخی و زمانبندی شده فهرست استخراجی، فهرست اسناد استخراجی در فرم‌های مخصوص سازمان ملی برای دریافت اسناد تنظیم شده بودند، منظم و به مرکز مربوطه در سازمان اسناد و آرشیو ملی کشور ارسال شده تا اسناد تاریخی مطابق فهرست درخواستی اسکن اسناد، ارسال و تحویل گردد.

مرحله پنجم ارسال فرم به سازمان اسناد کشور یا مراکز اسنادی مناطق چندگانه: فرم درخواست بعد از بررسی نهائی از طریق فکس یا پست الکترونیکی به یکی از مراکز اسنادی کشور که اسناد مرتبط با موضوع پژوهش را دارا می باشند ارسال می گردد و پس از ثبت شناسه پژوهشگری از سوی سازمان اسناد ملی در صورتی که اسناد در آن مرکز موجود نباشند، جهت اسکن به سازمان اسناد و آرشیو ملی کشور در تهران یا

سایر مراکز نگهداری اسناد ارجاع داده می شوند و جهت آماده سازی و اسکن در صف درخواست قرار می گیرند. **مرحله ششم، تحویل اسناد:** اسناد درخواستی معمولاً بعد از گذشت ۲ ماه آماده تحویل می شوند. این اسناد را می توان از طریق مراجعه با سازمان اسناد و آرشیو ملی کشور یا مرکز درخواستی سند به صورت حضوری پس از انتخاب فایل اسکن شده بر روی سیستم رایانه آن مرکز تهیه نمود. در دوران کرونا که تمام صفحات درخواستی بدون مراجعه با سازمان در قالب cd به پژوهشگر تحویل داده می شوک این امر خود مشکلاتی را به دنبال دارد.

مشکلات تحویل اسناد: یکی از مشکلات تحویل سند در این سازمان طولانی بودن زمان تحویل و محدودیت تقاضاست؛ یعنی درخواست هر بار فقط ۱۶ عنوان سند قابل تقاضا می باشد که با توجه به حجم بالای اسناد مدت زمان زیادی صرف جستجو، مرتب سازی، عنوان بندی، آماده سازی جهت ارسال و سپس تحویل و بازخوانی آن ها شده است. از زمان آغاز به کار مرکز مطالعات تاریخی، اسناد، مدارک، آرشیو و موزه دانشگاه رازی را تاکنون ۱۶۸ عنوان سند از میان ۵۰۴۴۷۳۷ رکورد ثبت شده در سامانه اسناد و آرشیو ملی کشور انتخاب گردیده اند. مجموعه اسناد انتخاب شده

۸۰۷۸ برگه می باشد که تاکنون ۱۵۴۸ برگ آن را که شامل ۱۷ عنوان سند مربوط به سال های ۱۳۴۸-۱۳۶۰ می باشد و در مرکز اسناد و کتابخانه ملی غرب کشور در همدان موجود بوده اند، پس از پرداخت هزینه دریافت شده اند. درخواست برای سایر اسناد نیز در دست اقدام می باشد.

چشم انداز آینده: پس از اتمام دریافت اسناد از مرکز اسناد و کتابخانه ملی، اقدامات لازم جهت دریافت اسناد مربوط به دانشگاه رازی از دیگر سازمان ها نیز انجام خواهد شد. این روال فعلاً در مرحله گردآوری کلیه اسناد و مدارک ادامه خواهد یافت که در مرحله بعدی با تأمین منابع و اعتبار لازم تداوم یافته و پیگیری خواهد شد تا یک پایگاه مناسب اسناد و مدارک تاریخی برای دانشگاه فراهم آید و کلیه اسناد هویت دانشگاه که در نهادها و مؤسسات استان، خارج استان، نهادها و آرشیوهای ملی است، در دانشگاه فراهم و در حوزه آموزش عالی در غرب کشور مورد مطالعه قرار گیرد.